

per bonum spatium pergit ad quoddam Stagnum Peturdifertó vocatum, idem stagnum pertransiendis a parte Orientali unam metam Cursualem erexissent abinde ad eandem plagam per longum spatium venit una via Szántótut vocata juxta ipsam unam metam cursualem elevassent postea dehinc ad eandem plagam Orientalem per bonum spatium large pergendo, venit iterum via publica Nagyut vocata juxta ipsam viam a parte orientali in fine quarumdam terrarum arabilium tres metas antiquas invenissent, quarum una possessioni Ujlak, secunda Fegyvernekpeturd et tertia Mezőpeterd et ibidem idem Andreas dixit, quod meta suae possessionis Mezőpeterd directe ad plagam orientalem pergit usque terminum metarum quarum una possessioni Ujlak, secunda Buzár, tertia Mezőpeterd distinguerent, ubi reambulationes et metarum consignationes praefatae possessionis Fegyvernek Peturd finivissent, quibus reambulationibus et metarum erectionibus peractis ipsam possessionem Fegyvernekpeturd, modo praedicto reambulata et ab aliorum juribus, metaliter separatam et distinctam, cum omnibus suis utilitatibus, et pertinentiis praefato Andreae Filio Joannis, Filii Dominici de praedicta Mezőpeterd, jure ei incumbente nullo contradictore apparente, reliquissent perpetue possidendam: in cujus rei memoriam firmitatemque perpetuam praesentes Litteras Nostras privilegiales, appensione sigilli Nostri authentici munimine roboratas duximus concedendas. Datum quinto decimo die termini praenotati. Anno Domini supradicto. Praesentibus Honorabilibus, et Discretis viris dominis Georgio Praeposito, Petro Lectore, Stephano Cantore, et Jacobo Custode, aliisque Canonicis Ecclesiae Nostrae praedictae, Salubriter existentibus et devote.

Közli: ZSÁK J ADOLF.

ADAT A BIHARVÁRMEGYEI SZÍNÉSZET TÖRTÉNETÉHEZ.

Nemzeti irányú színészetünk bölcsőkorának egy érdemes emléke az alább közölt felhívás, melylyel Széchenyi példájának hatása alatt Gencsy L. biharmegyei első alispán 1826 márcz. 18-án a tehetősebb megyei birtokosok, s miként ép a mi esetünk mutatja: a hölgyekhez is fordult, hogy a nemzeti eszme és nyelv fejlődését és térfoglalását a leg-hathatósabban eszközölő, de jelenleg nagy anyagi zavarokkal küzdő nemzeti színészeti ügyet anyagi és erkölcsi támogatásukkal föllendítsék. E felhívás, mely egy félív egyik oldalát tölti be s a megszólításokat és címzést kivéve nyomtatva van, a váradi magyar színészet történetének leghomályosabb (Sándorfi halála utáni) korszakára nézve nyújt biztos tájékozódást és új adatokat. Ezek után csupán azt jegyezzük még meg, hogy eredetije a Biharmegyei és Nagyvárad Tört. és Rég. Muzeumban megőrzés végett elhelyezett Ugray levéltárban található, s itt következik:

Tekintetes Kis Asszony!

Szép példáját adták édes Magyar Hazánk' néhány Oszlop-Emberei a' mostani Ország Gyűlésen, mennyire kívánják Nemzeti Nyelvünket elősegíteni, a' midőn Hazafi készséggel annak kiterjedésére gazdag áldo-

zatokat tettek. — Emeljük fel mi is azt eddig való szunnyadozásából, engedjünk annak gyarapodást, és a' míg többre mehetnénk — kedves lévén e' Bihari Fényes Megye' nagy Közönsége előtt a Nemzeti Játszó Társaság, melly eddig is itt' többszöri megtelepedésével nem kis segítő erőt adott a' nyelv pallérozódásának — nyújtsunk annak segédelmet! — Egy kedves ösztön mindnyájunknak ébresztésére a' Tekintetes Nemes Vármegyének mostani Köz Gyűlésében tett kegyes Végzése, melly a' Nemzeti Játszó Társaságnak kedvező annyiban, hogy a' melly díszesítő Öltözetek és Eszközök szükségesek, 's eddig is használták, minthogy némelly részben teher alatt vagnak, annak kifizetésére ez idő szerént most nem szoríthatnak, és használhatják; De ugyan azon Játszó Társaságnak még oda is terjed kérése, hogy azon Decoratiokat megavult állapotokra nézve újítani, és nagyobb számmal pótolni szükséges: azonban annak Tagjai a' Szegénységet és tehetetlenséget egymástól költsönözvén, azoknak tellesítésére elégtelenek.

Ily szomorú helyeztetésében az itt' magát megfészkelni kívánó Nemzeti Játszó Társaságnak, Hazafiui kötelességemnek esmértem a' több Jóltévők között a Tens Kis Asszonyt megkérni: hogy Magyar Hazája; — Nemzete, — és Anyai nyelvének előterjedésére nézve szabados tetzéből való ajánlást tenni méltóztasson. — Bizony — Anyai Nyelvünkre nézve szerentsékek vagyunk, mikor a' Köz dolgok' folytatásában is a' Magyar Nyelvet eddig is meg nem szűnő erőbe munkálódhattuk. Ha átaljába szóllanom kell a' Nemzeti Időnek tsak Tavasszába vagyunk. — Nem azért áll elő az áldott Természetben a vidám Kikelet: hogy az mély álomban elaludott érzékeny, vagy érzéketlen Teremtényeket fel ne serkentse. Mozgásba jön minden, — bimbodzik a Fa azért, hogy virágozzon; — virágozik azért, hogy gyümölsöt teremjen. Édes Hazai Nyelvünk a bölts Intézetek után mutatja kedves Zsengéjét — szerentsés folyamatajába többé el nem fojtódhatik, — sőt bizthatjuk magunkat a' bóldog jóvendővel is, hogy annak gyümölsöit gazdagon aratni fogjuk.

Ujra is kérem azért a' Tens Kis Asszonyt, hogy Hazafiui segedelemmel lenni és azt az illető Magistratualis Tiszt Urak közzül, akár a' Numerobeli Szolga Biró, akár az Esküdt Uraknak (hozzám küldendő válasz Levele mellett) által adni méltóztasson. — Kik az öszve szedendő pénzt Feljegyzésbe tévén, a' mi segedelem be jön itt' helyben Tekintetes *Ferdényi Antal* Fő Szolga Biró Urnak hűséges kezére én ugy adom által: hogy a' szükséges kiadásokat folytassa, Számadását pedig esztendőről esztendőre mutassa be. — Ki egyéb éránt maradtam egész tisztelettel

A Tekintetes Kis Asszonynak

Várad-Olasziba Martius' 18-ikán 1826-dik Esztendőben

alázatos szolgája

Gency László m. k.

Tekintetes Nemes Bihar Vármegyének

Első Al-Ispánja.

Kívül: Tekintetes Ugray Ágnes Kis Asszonynak illő tisztelettel
V. Olasziban.

Közli: ZSÁK J. ADOLF.